

YRKESUTBILDNINGSAVTAL

Gäller fr o m 1 juni 2006

GEMENSAMMA VÄRDERINGAR

Yrkesutbildningsavtalet mellan Sveriges Byggindustrier, Maskinentreprenörerna, Svenska Byggnadsarbetareförbundet och Facket för Service och Kommunikation utgör ett gemensamt uttryck för parternas syn på yrkesutbildningens roll och betydelse för branschen, för dess företag och för de enskilda yrkesarbetarna.

Avtalet syftar till att tillförsäkra lärlingarna en bred grundläggande kompetens med hög kvalitet som vidmakthåller yrkets status och möjliggör för de enskilda yrkesarbetarna att efter hand vidareutvecklas i sina yrkesroller i branschen.

Yrkesutbildningsavtalet syftar också till att säkerställa branschens kompetens och kompetensförsörjning. En bred allmänbildning i skolan och en verksamhetsanpassad färdigutbildning ger företagen den grund som krävs. Konkurrenskraftiga anställningsvillkor skapar förutsättningar för en god rekryteringsbas.

Den arbetsplatsförlagda utbildningen under skoltiden skall förbereda och vägleda eleverna inför yrkesvalet. Praktik och lärande i yrket utgör huvudgrunderna under färdigutbildningstiden.

Färdigutbildningen skall ge nödvändiga kunskaper som svarar mot individens yrkesval och företagets behov. Såväl företag som lärling – men även parterna – har ett ansvar för att utbildningen ger grundläggande yrkeskunskaper med hög kvalitet.

Parternas insyn i och inflytande över färdigutbildningen, som är en nödvändighet för att Yrkesutbildningsavtalets intentioner skall kunna genomföras, sker i huvudsak genom Byggnadsindustrins yrkesnämnd (BYN) och de likaledes partssammansatta regionala yrkeskommittéerna (RYK).

§ 1 PARTSSAMVERKAN CENTRALT INOM BYGGNADSINDUSTRINS YRKESNÄMND

- a BYNs uppgift är att genom informationsinsatser av olika slag främja intresset för branschens yrken hos politiker, myndigheter, skola, elever m fl samt handlägga de övriga frågor som anges i detta avtal eller som av parterna gemensamt hänskjuts till nämnden.
- b BYN har att följa branschens och samhällets krav på förnyelse samt att besluta och genomföra förändringar i instruktioner till RYK, godkända utbildningsgivare och företag.
- c I BYN skall samtliga parter i detta avtal vara representerade.

§ 2 LOKAL OCH REGIONAL PARTSSAMVERKAN

- a Inom varje län eller annat geografiskt område som beslutas av BYN inrättas regional yrkeskommitté. Kommittén har till uppgift att planera, organisera och övervaka yrkesutbildningen inom sitt verksamhetsområde såväl beträffande ungdoms- som vuxenutbildning.
- b I RYK skall samtliga parter i detta avtal vara representerade.

Anmärkning:

Med ungdomsutbildning avses utbildning av arbetstagare som påbörjat utbildning före 20 års ålder. Övrig utbildning benämns vuxenutbildning

§ 3 HANDLÄGGNING AV YRKESUTBILDNINGSPRÅG INOM FÖRETAGEN

- a Med lärling avses gymnasielärling, vuxenlärling och traditionell lärling i enlighet med BYNs anvisningar.
- b Företag med lärling utser en ansvarig för yrkesutbildningsfrågor samt handledare för lärling. Företaget skall löpande informera RYK om vilka handledare som utses. Den ansvarige i företaget och RYK skall utifrån den handledning för färdigutbildning som tillhandahålls av BYN följa och dokumentera lärlingens utbildning.
- c Arbetstagare utan tidigare yrkesutbildning i branschen skall i samband med tillsvidareanställnings ingående informeras om tillämplig yrkesutbildning. Om arbetstagare meddelar arbetsgivare intresse av att genomgå sådan utbildning, skall arbetsgivaren tillsammans med arbetstagaren upprätta en utbildningsplan och klarlägga förutsättningarna för utbildningens genomförande. Utbildningen skall härvid bedrivas enligt gällande avtal.
När arbetsgivare och arbetstagare är ense om utbildningsplan och förutsättningar för utbildningens genomförande, skall arbetsgivaren underrätta RYK för erhållande av utbildningsbok.

§ 4 FÄRDIGUTBILDNING AV LÄRLING I FÖRETAG

- a Vid anställning av lärling för färdigutbildning skall en särskild anställningsbekräftelse för utbildningen upprättas med lärlingen. Arbetsgivaren skall informera RYK härom.
- b Färdigutbildningstiden utgörs av det antal timmar som krävs för avläggande av YTP enligt § 5 d.
- c **Anställningsvillkor**
Lärlingsanställning skall vara tillsvidareanställning.
Lönevillkor och allmänna anställningsvillkor för lärling under färdigutbildning återfinns i respektive avtal.
Vid nyanställning av lärling skall tidigare anställda lärlingar i företaget ges företräde.
Arbetsgivaren och RYK skall fortlöpande underrätta varandra om arbetsmarknadsläget för lärlingar.

Anmärkning:

Lärlingsanställning kan i vissa speciella fall ske för viss tid om det gynnar arbetssökande lärlings möjligheter att genomföra kvarvarande utbildning under förutsättning att parterna i RYK tillstyrker visstidsanställningen. Arbetsgivare skall före visstidsanställning beslutas

ansöka om särskild dispens hos RYK och därvid ange förutsättningarna för en visstidsanställning av lärling enligt Yrkesutbildningsavtalet.

d Anställningens upphörande efter underrättelse under utbildningstiden

Om arbetsgivaren under utbildningstiden på grund av arbetsbrist eller av andra skäl fortsättningsvis ej kan ge lärling tillfredsställande utbildning eller om lärling inte kan tillgodogöra sig utbildningen på ett tillfredsställande sätt, åligger det arbetsgivaren att underrätta lärlingen och RYK därom.

Det åligger därvid RYK att i samråd med arbetsgivaren snarast försöka förmedla ny anställning hos annan arbetsgivare.

Har lärling ej erbjudits ny anställning inom en månad efter det att underrättelse lämnats lärlingen, har arbetsgivaren rätt att säga upp lärlingens anställning med en månads uppsägningstid. Meddelandet härom skall vara skriftligt.

e Anställningens omedelbara upphörande under utbildningstiden

Efter samråd med RYK kan anställningen sägas upp till omedelbart upphörande i följande fall:

- om lärling ej antar erbjudande om ny anställning enligt § 4 d som han skäligen borde godta,
- om arbetsgivare eller lärling väsentligen åsidosätter sina åliggande,
- om RYK efter framställan finner det skäligt.

f Anställningens upphörande p g a arbetsbrist vid utbildningstidens slut

Om arbetsgivare ej kan bereda lärling fortsatt anställning efter utbildningstidens slut, skall arbetsgivaren underrätta lärling och RYK om detta minst två månader före anställningens slut.

g Anställningens upphörande med anledning av icke godkänt yrkestestetiskt prov enligt § 5

Om arbetsgivare ej kan bereda lärling fortsatt anställning efter utbildningstidens slut enligt § 5, skall arbetsgivaren underrätta lärling om detta minst en månad före anställningens slut.

Protokollsanteckningar till § 4

1. Efter slutförd utbildning kan lärling beredas fortsatt anställning utan att arbetsgivaren därigenom åsidosätter reglerna i Avtal om anställningsskydd.
2. Om arbetsgivare bedömer att lärlingar på grund av arbetsbrist inte kan beredas fortsatt anställning under utbildningstiden, fastställs turordningen för berörda lärlingar efter samråd med RYK. Gymnasielärling har därvid företräde till fortsatt anställning.
3. Vid fortsatt anställning, efter slutförd utbildning, gäller reglerna i Avtal om anställningsskydd, varvid all anställningstid hos arbetsgivaren får tillgodoräknas.
4. Som vägledning vad avser antalet lärlingar i förhållande till yrkesarbetare rekommenderas en lärling på fem yrkesarbetare såväl vid anställning som vid uppsägning.

§ 5 KVALITETSSÄKRING AV LÄRLINGSUTBILDNING SAMT YRKESTEORETISKA PROV

- a När en lärling anställs och utbildningen startar skall lärlingsansvarig i företag och lärling tillsammans lägga upp en utbildningsplan utifrån av BYN fastställda utbildningsmål för valt yrke och därefter genomföra regelbundna avstämningar.

BYN och RYK tillhandahåller material och service till företagen under färdigutbildningen. RYK är samarbetspartner och stödresurs till arbetsgivare och lärling och följer att fastställda utbildningsmål uppnås.

- b För lärlingar i yrken med yrkesbevis som omfattas av Yrkesutbildningsavtalet ska godkänt yrketeoretiskt prov (YTP) avläggas för erhållande av yrkesbevis.
YTP genomförs enligt anvisningarna i utbildningsboken.
- c Lärling som inte klarat YTP enligt § 5 d omplaceras till gruppen Övriga arbetare och bibehåller fördelningstalet 0,88 enligt huvudavtalet. Därmed upphör lärlingsanställningen. Kan arbetsgivaren inte erbjuda omplacering upphör anställningen med tillämpande av reglerna i § 4 g.
Avslutas inte anställningen övergår lärlingen i gruppen ”övriga arbetare” med särskild turordningslista enligt reglerna i Avtal om anställningsskydd
- d Yrkteoretiskt prov skall normalt avläggas enligt tabell Timgränser för yrketeoretiskt prov nedan. Om lärlingsansvarig, handledare och lärling är överens kan provet avläggas före normal provtidpunkt. Lärling har rätt till maximalt tre yrketeoretiska prov bekostade av arbetsgivaren. Proven skall utföras inom fastställd ramtid enligt tabellen.

Timgränser för yrketeoretiskt prov

		Prov tidigast efter timmar	Normalprov efter timmar	Prov senast efter timmar
Gymnasielärling	Ungdomsutbildning	6300	6800	7300
Traditionell lärling	Ungdomsutbildning	6800	6800	7300
	Vuxenutbildning	5800	5800	6800
Lärling S-avtalet	Gymnaseutbildning	4500	4800	5100
	Vuxenutbildning	3300	3300	4000
Maskinförar-Lärling	Gymnaseutbildning	4500	4800	5100
	Vuxenutbildning	4200	4200	5000
Övriga arbetare	TBM	10000		
	S-avtalet	6000		
	Maskin	8000		

- e Lärling erhåller vid godkänt YTP fördelningstalet 1,00 från den tidpunkt lärlingen anmäلت för provet till RYK.

§ 6 YRKESBEVIS

Yrkesbevis utfärdas av RYK till den som genomgått och godkänts i ungdoms- eller vuxenutbildning enligt detta avtal samt avlagt av BYN fastställt yrketeoretiskt prov enligt bestämmelserna i §5.

Yrkesbevis utfärdas till övriga arbetare som avlagt godkänt YTP efter fullgjord arbetad tid enligt tabell i § 5 d Övriga arbetare.

Vid förande av mobil arbetsmaskin erfordras nödvändig körkortsbehörighet enligt gällande lag och författning samt efter beslut av BYN yrkesbevis/utbildningsbok.

De närmare bestämmelserna om yrkesutbildning för yrkesarbetare med dykarkompetens, anläggningsdykare och dykarskötare regleras i särskilt avtal.

Protokollsanteckning till § 6:

Det krävs yrkesbevis/utbildningsbok för förande av följande maskiner:
lastmaskin, grävmaskin, grävlustare, bandschaktare, motorschaktvagn, väghyvel,
teleskoptruck, mobilkran, tornkran, betongpump och pålmaskin

§ 7 TVISTER

a Förhandlingsordning

Vid tvist om tolkning eller tillämpning av detta avtal gäller reglerna om tvisters handläggning, § 10 Byggnads- och Anläggningsavtalet, § 5.6 i Avtal för Väg&Ban samt § 7 Maskinföraravtalet.

b Yrkesnämnden som skiljenämnd

Yrkesnämnden utgör efter framställan av endera parten skiljenämnd i följande fall:

- vid tvist om tolkningen eller tillämpningen av §§ 3-6,
- vid bristande enighet inom regional yrkeskommitté om framställan som avser anställningens omedelbara upphörande enligt § 4 e.

Skiljenämnden har rätt att besluta om allmänt skadestånd vid brott mot bestämmelserna i detta avtal.

Skiljenämnden äger ej rätt

- att avgöra frågor om ekonomiskt skadestånd,
- att avkorta utbildningstiden,
- att avgöra frågor rörande Avtal om anställningsskydd.

c Handläggningen

Yrkesnämnden har att uppta ärendet till behandling snarast.

I varje beslut skall delta lika många ledamöter från vardera sidan. Vid lika röstetal tillkallas opartisk ordförande att delta i ärendets prövning och avgörande. Härvid gäller den mening ordföranden biträder eller av denne framlagt medlingsförslag. Nämndens beslut är för parterna bindande.

ANTECKNING TILL FÖRHANDLINGSPROTOKOLLET UPPSÄGNING AV YRKESUTBILDNINGSAVTALET

Detta avtal kan med en uppsägningstid om tre månader sägas upp av endera parten efter en prövotid av tre år från det att avtalet trätt ikraft. Om uppsägning sker gäller från uppsägningstidens slut föregående mellan parterna gällande yrkesutbildningsavtal om parterna inte enas om annat.

Övergångsregler 2006-06-01

YTP

Lärling som fr.o.m. 2006-06-01 påbörjar sin färdigutbildning i företag skall avlägga godkänt YTP för erhållande av yrkesbevis.

Fr.o.m. 2009-01-01 skall lärling avlägga YTP för erhållande av yrkesbevis

Lön

Lärling som 2006-06-01 befinner sig i färdigutbildning skall då gå in i den nya lönestegen med sin gällande lärlingstid

Övergång till den nya lönestegen får inte leda till sänkt utgående lön

PROTOKOLL

Ö 6/2006

Arbetsgivarparter	Sveriges Byggindustrier (BI) Maskinentreprenörerna (ME)
Arbetsstagarparter	Svenska Byggnadsarbetarförbundet (Byggnads) Facket för Service och Kommunikation (SEKO)
Ärende	Kompletterande överenskommelse till Yrkesutbildningsavtalet (Waxholmsdokumentet)
Förhandlingsdagar	2006-01-13, 2006-01-23 och 2006-02-03
Partsrepresentanter	För BI Per Helgesson (ej närvarande 2006-01-13 samt -02-03) Tomas Weis (ej närvarande 2006-01-23) Ulf Gordonsson För ME Lars Rönström För Byggnads Gunnar Ericson (ej närvarande 2006-01-13) GE Thomas Gustavsson (ej närvarande 2006-01-23 samt 02-03) Torbjörn Johansson För SEKO Thomas Brännström

§ 1

I överenskommelse om Yrkesutbildningsavtal genom avtalet i augusti 2005 från Waxholm, kvarstod efter avtalsrörelsen 2005 vissa olösta frågeställningar mellan arbetsgivarparterna och arbetsstagarparterna. Arbetsgivarparterna och SEKO tillsatte bl a efter avtalsrörelsen en arbetsgrupp för att lösa de uppkomna problemställningarna. Samtliga parter har förbundit sig att anta Yrkesutbildningsavtalet endast under förutsättning att alla parter antar avtalet. Parterna bestämde slutligen att olösta delar och tolkningsförtydliganden av Yrkesutbildningsavtalet skulle lösas enligt följande:

§ 2

I **protokollsanteckning till § 6**: i Yrkesutbildningsavtalet ändras texten i första meningen till: *Det krävs yrkesbevis/utbildningsbok* (Därefter oförändrat).

§ 3

Mellan SEKO och ME antas ny lönetrappa enligt särskild överenskommelse.

§ 4

Arbetsgivarparterna är överens med SEKO om att den protokollsanteckning som funnits i berörda kollektivavtal under **Information om Utbildning § 3 a 5** rörande säsongsanställda medarbetare skall införas i det nya yrkesutbildningsavtalet.

§ 5

Parterna är överens om att Lönetrappan för ungdomslärlingar från gymnasieutbildningen får följande nya "nedre" fördelningstal och tolkningsinnebörd:

- Alla elever som gått ut och fått ett fullständigt slutbetyg i alla kursämnen från gymnasieskolans "byggprogram" har som utgångspunkt **2800** timmar och ett fördelningstal på **0,65**
- Från detta utgångsfaktum 2800 timmar görs - sedan avdrag med timmar/ poäng - för alla ämnen som lärlingen har icke-godkänt betyg enligt följande fördelningstal vid tidsintervallerna:

2799-2300 timmar = 0,60

< 2300 timmar = 0,55

(Om lärlingen har haft feriepraktik som elev efter årskurs 1 eller 2 tillgodoräknas även dessa timmar i ovanstående system)

Exempel:

En lärling som har godkänt i alla ämnen startar med **2800 tim.**

En lärling som har (IG) i ämnen motsvarande 350 poäng startar med **2450 tim.**

En lärling som har (IG) i ämnen motsvarande 500 poäng men har feriepraktik motsvarande 400 timmar startar med **2700 tim.**

Anmärkning till § 5: Ovanstående principer gäller även gymnasieutbildning för maskinförare.

§ 6

Parterna är slutligen överens om att tabellen under § 5 d vad avser timgränser för yrkes-teoretiskt prov *Övriga arbetare TBM* skall förstås: Med TBM avses även Anläggnings- och Vägarbetare i detta sammanhang.

§ 7

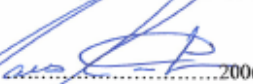
Genom att dessa avtalspunkter nu är lösta är parterna därmed överens om att det nya Yrkesutbildningsavtalet formellt antas och att ikraftträdande därmed kan ske den 1 juni 2006.

Justeras**SVERIGES BYGGINDUSTRIER**

.....2006-02-
Per Helgesson

FACKET FÖR SERVICE OCH KOMMUNIKATION

.....2006-03-03
Thomas Brännström

MASKINENTREPRENÖRERNA

.....2006-03-06
Lars Rönström

SVENSKA BYGGNADSARBETAREFÖRBUNDET

.....2006-02-27
Gunnar Ericson